Bijlage 5 Individuele reacties op de ingediende zienswijzen
Reactie op de zienswijzen op de Ontwerp Programmabegroting ODU 2027

Inleiding
Wij danken deelnemers voor het kenbaar maken van hun zienswijze op de Ontwerp Programmabegroting 2027 (inclusief beleidsuitgangspunten). De ontvangen zienswijzen zijn zorgvuldig betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming.

Hieronder wordt per deelnemer ingegaan op de ingediende zienswijzen, waarbij voor de hoofdonderwerpen wordt verwezen naar de *'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*. In deze notitie wordt per zienswijze per deelnemer een reactie gegeven op de individuele punten. Bij de beantwoording is aangesloten bij de inhoud en reikwijdte van de ingediende zienswijzen. Daardoor kan de omvang van de individuele reacties per deelnemer verschillen.

Gemeente Amersfoort
Wij danken de gemeenteraad van Amersfoort voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad onderschrijft de richting die aan de ODU wordt gegeven na het transitiejaar 2026, met focus op bestuurlijke en operationele rust enerzijds en vernieuwing waar mogelijk anderzijds. Tegelijkertijd geeft de raad aan geen voorstander te zijn van een verkenning naar de doorontwikkeling van bouwtaken binnen de ODU en verzoekt om de kostenontwikkeling te beperken tot maximaal circa 2,5%. Daarnaast vraagt de raad aandacht voor versterking van de inzet op energiebesparing, onder andere door opschaling van toezicht en handhaving, en voor het expliciet meewegen van digitale veiligheid bij toekomstige keuzes in de bedrijfsvoering.

Deze punten worden herkend en sluiten aan bij de bredere discussie over de verhouding tussen kostenontwikkeling, uitvoering en prioritering van taken. Voor een reactie op deze hoofdonderwerpen wordt verwezen naar de *'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*. De aandachtspunten ten aanzien van energiebesparing en digitale veiligheid worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de organisatie en de prioritering binnen het uitvoeringsprogramma. Bij toekomstige keuzes, waaronder de voorgenomen besluitvorming rondom SaaS-oplossingen, zal digitale onafhankelijkheid vanzelfsprekend als een relevante afweging worden meegenomen, naast andere aspecten zoals continuïteit, veiligheid, functionaliteit, kosten en uitvoerbaarheid.

Wij waarderen de voortrekkersrol die de gemeente Amersfoort op dit onderwerp ambieert. De ontwikkelingen, ervaringen en best practices die hieruit voortkomen zullen wij met belangstelling volgen en waar passend betrekken bij onze eigen afwegingen en besluitvorming.

Gemeente Baarn
Wij danken de gemeenteraad van Baarn voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad merkt op om te streven naar aansluiting op de pBBP index (maximaal 2,5%) en vraagt aandacht voor verdere kostenbeheersing en verzoekt om extra besparingen in 2027. Tevens spreekt de raad zich uit tegen betrokkenheid bij bouwtaken.

Voor een reactie op deze hoofdonderwerpen wordt verwezen naar de *'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Gemeente Bunschoten
Wij danken de gemeenteraad van Bunschoten voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad vraagt aandacht voor kostenbeheersing en spreekt zich uit tegen betrokkenheid bij bouwtaken.

Voor een reactie op deze hoofdonderwerpen wordt verwezen naar de ‘Algemene reactie op de ingediende zienswijzen’.

Gemeente De Bilt

Wij danken de gemeenteraad van De Bilt voor het kenbaar maken van de (concept) zienswijze.

De raad spreekt waardering uit voor de solide en sluitende begroting, de beperkte stijging van de deelnemersbijdrage en de koers richting een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Daarbij wordt in het bijzonder positief beoordeeld dat de kostenontwikkeling onder de autonome prijsstijging is gehouden en dat tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in kwaliteit, innovatie en maatschappelijke opgaven. De raad dient een positieve zienswijze in en heeft geen verdere opmerkingen.

Deze reactie wordt herkend en bevestigd in de algemene lijn zoals opgenomen in *de ‘Algemene reactie op de ingediende zienswijzen’*. De waardering voor de wijze waarop de kostenontwikkeling is beheerst en de balans is gevonden tussen kostenbeheersing en kwaliteitsontwikkeling ondersteunt de ingezette koers van de ODU.

Gemeente De Ronde Venen

Wij danken de gemeenteraad van De Ronde Venen voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Eemnes

Wij danken de gemeenteraad van Eemnes voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend en de uitdrukkelijke instemming met en waardering voor de solide en sluitende financiële basis met een beperkte stijging van de deelnemersbijdrage van 2,9%.

Gemeente Houten

Wij danken de gemeenteraad van Houten voor het kenbaar maken van de (concept) zienswijze.

De raad merkt op dat de stijging van de deelnemersbijdrage 2027 met 2,9% hoger is dan de maximale stijging waartoe onder andere gemeente Houten heeft opgeroepen, vraagt aandacht voor verdere concretisering en verdere besparingen voor het jaar 2028. Er wordt aandacht gevraagd voor de kostenbesparingen 2027 evenals het opnieuw bezien van de benodigde weerstandsratio en het houden aan de overeengekomen streefwaarde van 1%.

Deze punten sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico’s, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de ‘Algemene reactie op de ingediende zienswijzen’*. In de definitieve versie van de programmabegroting 2027 zijn de kostenbesparingen 2027 nader toegelicht. Rapportering over de voortgang van de realisatie hiervan vindt plaats binnen de P&C-cyclus. Het beleid weerstandsvermogen is onlangs vastgesteld.

Het beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen is recent vastgesteld. Een realistische beoordeling van de weerstandsratio kan pas plaatsvinden nadat de ODU Utrecht een volledig eerste verslagjaar heeft doorlopen. Op dat moment bestaat ook beter inzicht in zowel de structurele als de incidentele risico’s.

Gemeente IJsselstein

Wij danken de gemeenteraad van IJsselstein voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad merkt op dat de stijging van de deelnemersbijdrage 3,3% bedraagt en niet aansluit op het verzoek om een maximale stijging van 2,5%; verwacht van ODU structureel te zoeken naar besparingen, kosten beheersbaar te houden en borging van kwaliteit van de dienstverlening; acht transparantie, voorspelbaarheid en financiële uitlegbaarheid richting deelnemers van groot belang; en geeft prioriteit aan het onderzoek naar bouwtaken.

Wij willen erop wijzen dat de stijging van de deelnemersbijdrage 2,9% is en daarmee onder de autonome stijging ligt. Deze punten m.b.t besparingsmogelijkheden sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Ten aanzien van bouwtaken wordt opgemerkt dat dit onderwerp onderdeel is van een lopende verkenning en past binnen de strategische discussie over de scope van de organisatie. Gemeenteraad IJsselstein wordt hierbij betrokken.

Gemeente Leusden
Wij danken de gemeenteraad van Leusden voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Lopik
Wij danken de gemeenteraad van Lopik voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Montfoort
Wij danken de gemeenteraad van Montfoort voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Nieuwegein
Wij danken de gemeenteraad van Nieuwegein voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad vraagt om aansluiting bij de pBBP-systematiek, concretisering van besparingen en inzicht in risico's.

Deze aandachtspunten worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in de *'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*. In de definitieve versie van de programmabegroting 2027 zijn de kostenbesparingen 2027 nader toegelicht. Rapportering over de voortgang van de realisatie hiervan vindt plaats binnen de P&C-cyclus.

Gemeente Oudewater
Wij danken de gemeenteraad van Oudewater voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad spreekt waardering uit voor de sluitende begroting en de inspanningen om de kostenontwikkeling te beperken, maar wijst op het verschil met het gewenste indexatiepercentage van circa 2,5% en het belang van verdere besparingsmogelijkheden. Daarnaast geeft de raad aan geen behoefte te hebben aan een doorontwikkeling van bouwtaken binnen de ODU en benadrukt dat de focus wat haar betreft dient te liggen op de verdere ontwikkeling van de milieutaken.

Deze punten worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Gemeente Renswoude
Wij danken de gemeenteraad van Renswoude voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad verzoekt om in te zetten op een kostenontwikkeling van maximaal 2,5%.

Het punt wordt herkend en sluit aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Gemeente Rhenen
Wij danken de gemeenteraad van Rhenen voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Soest

Wij danken de gemeenteraad van Soest voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad stemt in met het financiële deel van de begroting en spreekt waardering uit voor de gerealiseerde efficiencyvoordelen als gevolg van de fusie. Tegelijkertijd geeft de raad aan geen behoefte te hebben aan verdere ontwikkeling van bouwtaken binnen de ODU en pleit voor een focus op de ontwikkeling van de milieutaken, waaronder het regionaal uitvoeringsprogramma VTH, toezicht en de aanpak van milieucriminaliteit.

Deze punten worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Gemeente Stichtse Vecht

Wij danken de gemeenteraad van Stichtse Vecht voor het kenbaar maken van de (concept) zienswijze.

De raad stemt in met de begroting, maar vraagt aandacht voor risico's (met name bij tegenvallende productie), transparantie (publiek toegankelijk overzichtelijke samenvatting of dashboard van kerncijfers van de begroting) en terughoudendheid bij bouwtaken.

De aandacht voor risico's en sturing wordt herkend. Dit impliceert dat de relatie tussen productie, inkomsten en risico's nadrukkelijk onderdeel vormt van de verdere uitwerking binnen de P&C-cyclus. Wij wijzen erop dat ODU IV3-plichtig is en op deze wijze de begrotingsdata publiek maakt. De vragen over transparantie (publiek toegankelijk overzichtelijke samenvatting of dashboard van kerncijfers van de begroting) nemen wij mee bij de verdere ontwikkeling van de P&C-cyclus. De opmerkingen over bouwtaken worden betrokken bij de bredere discussie over de scope. Daarbij verwijzen we ook naar de *'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Gemeente Utrecht

Wij danken de gemeenteraad van Utrecht voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad spreekt waardering uit voor de sluitende begroting en de inspanningen om de kostenontwikkeling te beperken, maar plaatst tegelijkertijd kanttekeningen bij het gehanteerde indexatiepercentage van circa 2,9% en verzoekt om verdere besparingen om dichter bij het niveau van circa 2,5% te komen. Daarbij geeft de raad aan dat de gepresenteerde besparingen nog onvoldoende inzichtelijk wordt ervaren en vraagt om meer inzicht in de opbouw van de begroting, met name ten aanzien van regionale *en gezamenlijke* uren. Tevens wordt aandacht gevraagd voor verbetering van de informatievoorziening aan de raden, periodieke evaluatie van de taakuitvoering en aanvullende inzet op toezicht en handhaving op het gebied van energiebesparing.

Deze punten m.b.t. de financiële onderwerpen worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*. De aandacht voor transparantie en informatievoorziening wordt meegenomen in de verdere doorontwikkeling van de P&C-cyclus. In de begroting is onzes inziens de noodzakelijke informatie opgenomen over de regionale samenwerkingsuren (het deel dat via de variabele bijdrage wordt gefinancierd). In een bijlage van de Programmabegroting ODU 2027 is in tabel 20 '*Overzicht uren per deelnemer, rekening houdend met de afspraken over de uren van de regionale en gezamenlijke opdrachten*' inzichtelijk gemaakt hoe deze uren en de bijbehorende bijdragen over de deelnemers zijn verdeeld en doorwerken in de kostenontwikkeling. De wijze waarop deze uren concreet worden ingezet in regionale projecten is echter minder expliciet inzichtelijk in de Programmabegroting ODU 2027. Dit hangt samen met het onderscheid in aansturing, waarbij voor de invulling van deze uren een separate governance structuur geldt die geen onderdeel uitmaakt van de begroting, omdat de inzet plaatsvindt vanuit de opdrachtgeversrol van de deelnemers, terwijl de begroting

primair ziet op de eigenaarsrol van de gemeenschappelijke regeling. Hierover zijn in gezamenlijkheid tussen de deelnemers afspraken gemaakt.

Wij juichen het idee om na te denken over de geopperde initiatieven op energiebesparing toe. We verkennen dit idee in de nabije toekomst graag verder.

De overige gevraagde evaluatie en inhoudelijke aandachtspunten worden betrokken bij de verdere organisatieontwikkeling en de voorbereiding van de Kadernota 2028.

Gemeente Utrechts Heuvelrug

Wij danken de gemeenteraad van Utrechtse Heuvelrug voor het kenbaar maken van de (concept) zienswijze.

De raad constateert dat de gewenste indexatiemethode en de gevraagde kostenbeheersing nog niet geheel verwerkt in de begroting, verzoekt om deze methodiek wel toe te passen bij de begroting 2028 en verwacht dat ODU hier in de kaderbrief 2028 nader op ingaat, daarnaast wordt gevraagd om inzicht in besparingsmogelijkheden en aandacht voor monitoring van risico's.

Deze punten worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*. De gevraagde afweging over de feitelijke kostenontwikkeling van de ODU in verhouding tot de gemeentelijke kaders zal worden betrokken bij de voorbereiding van de Kadernota 2028.

Gemeente Veenendaal

Wij danken de gemeenteraad van Veenendaal voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad vindt het belangrijk dat de jaarstukken van het voorafgaande jaar tijdig beschikbaar zijn en dat deze ook voor deze Programmabegroting de jaarstukken 2025 niet gelijktijdig zijn aangeleverd, benadrukt het belang van tijdig inzicht in afwijkingen op de begroting en risico's, vraagt om concretisering van besparingen en betere sturing op afwijkingen gedurende het jaar en verzoekt om bij toekomstige begrotingen de pBBP-systematiek als uitgangspunt te nemen.

Wij willen erop wijzen dat ODU per 1 januari 2026 is gestart (opgericht in november 2025) en dat er over 2025 geen separate jaarrekening wordt opgesteld, maar dat er voor de start gekozen is voor een verlengd boekjaar. De vastgestelde jaarrekening 2025 betrof die ODRU. Met de invoering van de nieuwe P&C-cyclus, die vanaf begrotingsjaar 2028 volledig aansluit op de beoogde werkwijze, wordt het gesignaleerde tijdigheidsverschil opgelost.

In de definitieve versie van de programmabegroting 2027 zijn de kostenbesparingen 2027 nader toegelicht. Rapportering over de voortgang van de realisatie hiervan vindt plaats binnen de P&C-cyclus. Overigens waarderen wij de zorg die u heeft voor tegenvallers. De ODU heeft gemeend een verantwoorde begroting te presenteren waarbij ook in ogenschouw moet worden genomen dat dienst met de samenvoeging robuuster is.

De overige punten worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Gemeente Vijfheerenlanden

Wij danken de gemeenteraad van Vijfheerenlanden voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Wijk bij Duurstede

Wij danken de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede voor het kenbaar maken van de zienswijze.

De raad geeft aan de hogere kostenontwikkeling te kunnen gedogen in het licht van de nieuw opgerichte dienst en verwacht dat de ODU de prijsstijging in lijn brengt met de pBBP-index.

Deze nuance wordt herkend en past binnen de bredere afweging tussen kosten, uitvoering en robuustheid zoals beschreven in de algemene reactie. Dit bevestigt en ondersteunt de ingezette lijn waarbij kostenbeheersing wordt gecombineerd met het borgen van een robuuste uitvoering.

Gemeente Woerden

Wij danken de gemeenteraad van Woerden voor het kenbaar maken van de (concept) zienswijze.

De raad vraagt om te koersen op een prijsstijging van de deelnemersbijdrage van 2,5% en inzicht in besparingsopties, spreekt zich tevens uit voor focus op milieutaken, wijst de (doorontwikkeling van de) bouwtaken af.

De punten worden herkend en sluiten aan bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*. Voor de reactie op de bouwtaken van de gemeenteraad verwijzen wij ook naar de algemene reactie. De verkenning ziet op de huidige uitvoering van bouwtaken en niet op het verplicht onderbrengen van nieuwe bouwtaken.

Gemeente Zeist

Wij danken het college van burgemeester en wethouders van Zeist voor het kenbaar maken van de (concept) reactie op de ontwerpbegroting.

Het college geeft aan voornemens te zijn geen zienswijze in te dienen, spreekt waardering uit voor de wijze waarop de kostenontwikkeling is beperkt tot circa 2,9% ten opzichte van een autonome ontwikkeling van circa 4,6% en benadrukt het belang van de gerealiseerde besparingen. Tevens wordt gewezen op het belang van een tijdige separate kadernota vanaf 2028.

Ondanks dat de gemeente geen zienswijze verwacht in te brengen, geven wij aan dat de genoemde punten worden herkend en aansluiten bij de algemene lijn ten aanzien van risico's, kostenontwikkeling en besparingen zoals toegelicht in *de 'Algemene reactie op de ingediende zienswijzen'*.

Provincie Utrecht

Wij danken de Provinciale Staten voor het kenbaar maken van het feit dat er geen zienswijze wordt ingediend en in het bijzonder de positieve opmerkingen:

- de kostenontwikkeling van de ODU beheerst wordt gehouden en de stijging van de deelnemersbijdragen onder de autonome kostenontwikkeling blijft;
- efficiencyvoordelen uit de samenvoeging van de RUD Utrecht en de ODRU worden ingezet voor kwaliteitsverbetering, innovatie en versterking van de bedrijfsvoering;
- de verdere ontwikkeling van sturingsinformatie en KPI's kan bijdragen aan transparantie, verantwoording en bestuurlijke informatievoorziening;
- de begroting oog heeft voor het borgen van een toekomstbestendige en robuuste organisatie, waarbij prioritering van middelen zorgvuldig wordt afgewogen.